

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS ŠIAULIŲ APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2026 m. rugpjūčio 4 d. Nr. 21RE3-314 (AG3-246/25-2026)
Šiauliai

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Giedriaus Jakubėno (posėdžio pirmininkas), Vaidos Jokubauskaitės (pranešėja) ir Svetlanos Sinkevičienės,

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo X. Y. skundą atsakovei Šiaulių miesto savivaldybės administracijai dėl rašto panaikinimo.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėjas X. Y. (toliau – ir pareiškėjas), atstovaujamas advokato Mariaus Ramanausko, 2026 m. birželio 29 d. Komisijai pateiktu skundu „Dėl atsakovo 2026-06-09 Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Miesto ūkio ir aplinkos skyriaus Aplinkosaugos ir miesto tvarkymo poskyrio rašto Nr. SIF-925 „Dėl želdinių tarp [duomenys neskelbtini] ir [duomenys neskelbtini]“ įpareigojimo pripažinimo neteisėtu ir jo panaikinimo“ (toliau – skundas) prašo panaikinti Šiaulių miesto savivaldybės administracijos (toliau – atsakovė arba Administracija) Miesto ūkio ir aplinkos skyriaus Aplinkosaugos ir miesto tvarkymo poskyrio 2026 m. birželio 9 d. raštą Nr. SIF-925 „Dėl želdinių tarp [duomenys neskelbtini] ir [duomenys neskelbtini]“ (toliau – Raštas).

Skunde nurodoma, kad pareiškėjui nuosavybės teise priklauso 0,0673 ha ploto žemės sklypas, esantis [duomenys neskelbtini], unikalus Nr. [duomenys neskelbtini]. Gretimas 0,1412 ha ploto žemės sklypas adresu [duomenys neskelbtini], unikalus Nr. [duomenys neskelbtini], priklauso E. L. ir V. L. Ginčas susijęs būtent su trimis liepomis, augančiomis ties minėtų sklypų riba.

Skunde taip pat nurodoma, kad Administracija, atlikusi patikrinimą pagal gautą skundą, Raštu konstatavo, kad tarp žemės sklypų [duomenys neskelbtini] ir [duomenys neskelbtini], augančių trijų liepų (65 cm, 50 cm ir 48 cm skersmens) šaknų kakleliai iš [duomenys neskelbtini] pusės yra užpilti žemių sluoksniu, o medžių lajose matyti sausų šakų. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. kovo 12 d. nutarimu Nr. 206, Administracija nurodė, kad šios liepos yra saugotini želdiniai, ir įpareigojo pareiškėją per vieną mėnesį pašalinti žemių sluoksnį nuo medžių šaknų kaklelių.

Pareiškėjas su Rašte išdėstyta pozicija nesutinka ir teigia, kad Administracija nepagrįstai apkaltino jį prisidėjus prie medžių būklės blogėjimo. Pareiškėjo nuomone, tikroji medžių būklės pablogėjimo priežastis yra ne jo veiksmai, o kaimynų – E. L. ir V. L. – vykdyti darbai gretimame sklype [duomenys neskelbtini].

Pareiškėjas teigia, kad gretimo sklypo savininkai jo žemės sklype, neturėdami jo sutikimo, įrengė betoninę atraminę sienelę su metaliniu užtvaru. Anot pareiškėjo, statant šią sienelę buvo nukapotos medžių šaknys, o statinys pastatytas itin arti liepų kamienų. Skunde nurodoma, kad šios aplinkybės nagrinėjamos Šiaulių apylinkės teismo Šiaulių rūmuose civilinėje byloje Nr. e2-55-797/2026, o jas pagrindžia prie skundo pridėtos nuotraukos.

Pareiškėjas pabrėžia, kad Administracija neatliko visapusiško ir objektyvaus tyrimo. Jo teigimu, prieš priimdama sprendimą Administracija nesikreipė į jį dėl paaiškinimų, nevertino jo

turimų įrodymų ir neaiškino faktinių aplinkybių, susijusių su kaimynų vykdytais statybos darbais. Pareiškėjas taip pat abejoja Administracijos teiginiu, kad medžių šaknų kakleliai yra užpilti žemėmis, nes Rašte nenurodyta, koku būdu tai buvo nustatyta, kokie matavimai atlikti, kokios apžiūros procedūros taikytos ir ar apskritai buvo vykdyti kasimo darbai.

Skunde pažymima, kad senoje *Google Street View* nuotraukoje užfiksuota, jog dar iki pareiškėjui įsigyjant sklypą teritorijoje egzistavo natūralus reljefo nuolydis tarp sklypų. Pareiškėjo nuomone, tai paneigia Administracijos prielaidą, kad jis galėjo sąmoningai užpilti liepų šaknų kaklelius žemėmis.

Pareiškėjas taip pat nesutinka su Administracijos išvada, kad sausų šakų buvimas medžių lajose susijęs su tariamai užpiltomis šaknimis. Jo vertinimu, Administracija ignoravo akivaizdžias aplinkybes, kurios galėjo lemti medžių būklės blogėjimą – nukirstas šaknis, statybų metu pažeistą šaknų sistemą bei betoninės sienelės įrengimą prie pat medžių kamienų.

Siekdamas pagrįsti savo poziciją, pareiškėjas pateikė nepriklausomo želdinių eksperto K. G. (atestato Nr. [duomenys neskelbtini]) išvadą. Ekspertas nustatė, kad iš pareiškėjo sklypo pusės nepastebėta medžių šaknų pažeidimų, o veja, gėlynas ir mulčias sudaro palankias sąlygas medžių augimui. Tuo tarpu [duomenys neskelbtini] sklype ekspertas nustatė aplinkybes, galinčias neigiamai paveikti medžių būklę: prie kamienų laikomas betono laužas, statybinės atliekos, ribojamas drėgmės ir oro patekimas prie šaknų, atraminė sienelė įrengta per arti kamienų, o statybų metu buvo nukirstos brandžios medžių šaknys ir pažeista šaknų sistema.

Pareiškėjas savo skundą grindžia procesiniais ir teisiniais argumentais, teigdamas, kad Raštas neatitinka Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) reikalavimų ir dėl to yra neteisėtas.

Pareiškėjo nuomone, skundžiamame Rašte faktiškai apsiribota konstatavimu, kad trijų liepų šaknų kakleliai iš [duomenys neskelbtini] pusės yra užpilti žemių sluoksniu ir kad medžių lajose pastebėta sausų šakų. Tačiau Administracija nenurodė, kokiais konkrečiais veiksmais, tyrimais, matavimais ar kitais objektyviais duomenimis remdamasi nustatė šiuos faktus, taip pat nepaiškino, kodėl būtent pareiškėjas laikomas atsakingu už tariamą medžių būklės pablogėjimą. Pareiškėjas pabrėžia, kad Rašte nėra pateikta pakankama faktinių aplinkybių analizė, nevertintos jo nurodomos aplinkybės dėl kaimynų vykdytų statybos darbų, nukirstų medžių šaknų ir atraminės sienelės įrengimo prie pat medžių kamienų.

Skunde akcentuojama, kad pagal VAĮ nuostatas individualus administracinis aktas turi būti pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, o taikomos poveikio priemonės turi būti motyvuotos.

Pareiškėjas teigia, kad nagrinėjamu atveju Administracija nepateikė nei pakankamo faktinio pagrindo, nei aiškios argumentacijos, kodėl buvo priimtas būtent toks įpareigojimas.

Pareiškėjas remiasi Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) administracine byla Nr. eA-1096-858/2017, kurioje pažymėta, kad viešojo administravimo subjektas privalo konkrečias teisės normas susieti su nustatytomis faktinėmis aplinkybėmis. Priešingu atveju asmeniui tampa neaišku, kuo remiantis priimtas sprendimas, apsunkinama jo teisė į gynybą ir galimybė efektyviai ginčyti tokį sprendimą. Pareiškėjas teigia, kad būtent tokia situacija susidarė ir šiuo atveju.

Pareiškėjas atkreipia dėmesį į LVAT administracinę bylą Nr. eA-105-502/2023, kurioje išaiškinta, kad administraciniame akte turi būti aiškiai nurodyti pagrindiniai faktai, argumentai, įrodymai ir teisinis pagrindas, kuriuo remiasi viešojo administravimo subjektas. Pareiškėjo vertinimu, iš skundžiamo Rašto neįmanoma suprasti, kokie konkretūs įrodymai leido savivaldybei padaryti išvadą, kad medžių būklės pablogėjimą lėmė būtent žemių sluoksnis prie šaknų kaklelių, o ne kitos aplinkybės.

Skunde taip pat nurodoma, kad Administracija pažeidė pareigą veikti objektyviai ir išsamiai. Pareiškėjo teigimu, institucija nesurinko visų reikšmingų duomenų, nevertino informacijos apie galimą medžių šaknų pažeidimą statybų metu, nesikreipė į pareiškėją dėl paaiškinimų ir neanalizavo jo pateikiamų įrodymų. Todėl, pareiškėjo nuomone, tyrimas buvo atliktas paviršutiniškai ir vienpusiškai.

Vertindamas Raštą pagal VAI 3 straipsnyje įtvirtintus principus, pareiškėjas teigia, kad buvo pažeistas išsamumo principas, nes atsakyme neaparttos visos reikšmingos aplinkybės, neįvertinti jo argumentai ir nepateikta išsami sprendimo motyvacija. Taip pat, pareiškėjo nuomone, pažeistas objektyvumo principas, nes sprendimas grindžiamas fragmentiška informacija, nebuvo tinkamai ištirtos alternatyvios medžių būklės blogėjimo priežastys, o surinkti duomenys neleidžia vienareikšmiškai konstatuoti jo atsakomybės. Pareiškėjas teigia Administraciją pažeidus ir proporcingumo principą, nes, jo vertinimu, Administracija skyrė įpareigojimą neatlikusi pakankamo aplinkybių tyrimo ir neįsitikinusi, kad nustatyta problema iš tikrųjų egzistuoja, bei kad būtent pareiškėjo veiksmai ją sukėlė. Todėl taikyta priemonė, pareiškėjo nuomone, neatitinka nustatytų faktų masto ir nėra tinkamai pagrįsta. Be to, skunde nurodoma, kad buvo pažeistas nepiktnaudžiavimo valdžia principas, nes Administracija, pareiškėjo vertinimu, nepagrįstai nukreipė įpareigojimą į jį, nors turėjo duomenų apie galimus kitų asmenų veiksmus, galėjusius sukelti neigiamas pasekmes saugomiems medžiams. Pareiškėjas mano, kad institucija nepakankamai vertino galimų tikrųjų pažeidimų atsakomybės klausimą.

Skunde akcentuojama, kad pagal LVAT praktiką administracinio sprendimo trūkumai negali būti taisomi jau ginčo nagrinėjimo metu papildomai aiškinant sprendimo motyvus. Pareiškėjas nurodo, kad visi esminiai faktiniai ir teisiniai argumentai turi būti išdėstyti pačiame administraciniame akte, todėl, jo vertinimu, vėlesni Administracijos paaiškinimai negalėtų pašalinti pirminių sprendimo motyvavimo trūkumų.

Apibendrinamas pareiškėjas daro išvadą, kad skundžiamas Raštas buvo priimtas neišsamiai ištyrus aplinkybes, nesurinkus pakankamų įrodymų, neįvertinus visų reikšmingų faktų ir nepakankamai jį motyvavus. Dėl šių priežasčių pareiškėjas prašo pripažinti Raštą nepagrįstu bei neteisėtu ir jį panaikinti.

Atsakovė sutinka su pareiškėjo argumentais, kad Raštas neatitinka VAI 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktų reikalavimų.

Atsakovė atsiliepiame išdėsto savo kompetenciją ir pareigas želdinių apsaugos srityje, remdamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu, Lietuvos Respublikos želdynų įstatymu, Šiaulių miesto savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos taisyklėmis, patvirtintomis Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2022 m. balandžio 7 d. sprendimu Nr. T-107 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos taisyklių patvirtinimo“, bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. kovo 12 d. nutarimu Nr. 206 „Dėl Kriterijų, kuriuos atitinkantys medžiai ir krūmai priskiriami saugotiniams želdiniams, patvirtinimo“ (toliau – Kriterijai). Atsakovė pažymi, kad savivaldybė privalo vykdyti želdinių būklės stebėseną ir kontroliuoti saugotinių želdinių apsaugą nepriklausomai nuo žemės nuosavybės formos. Taip pat nurodo, kad už želdinių apsaugą, priežiūrą ir jų gerovės užtikrinimą pirmiausia atsako jų savininkai ar valdytojai.

Atsakovė nurodo, kad 2026 m. gegužės 14 d. gavo asmens skundą dėl galimai užpiltų brandžių medžių šaknų adresu [duomenys neskelbtini]. Reaguodama į šį skundą, Administracijos Miesto ūkio ir aplinkos skyriaus Aplinkos ir miesto tvarkymo poskyrio vyr. specialistė atliko vietos apžiūrą, kurios metu nustatė, kad tarp sklypų [duomenys neskelbtini] ir [duomenys neskelbtini] augančios trys liepos (65 cm, 50 cm ir 48 cm skersmens) yra saugotini želdiniai, o jų šaknų kakleliai iš [duomenys neskelbtini] pusės yra užpilti žemių sluoksniu. Taip pat konstatuota, kad liepų būklė yra patenkinama, tačiau lajose matyti sausų šakų. Remiantis šiomis aplinkybėmis buvo parengtas Raštas.

Pasisakydama dėl pareiškėjo argumentų, atsakovė aptaria VAI 10 straipsnio reikalavimus ir LVAT praktiką, įskaitant administracines bylas Nr. A-650-556/2015, Nr. A-1555-662/2018, Nr. A-1536-662/2015 ir Nr. A-313-146/2016. Atsakovė pažymi, kad administraciniame sprendime turi būti aiškiai nurodyti faktiniai ir teisiniai pagrindai bei motyvai, o sprendimo trūkumai negali būti šalinami ar papildomi ginčo nagrinėjimo metu.

Įvertinusi pareiškėjo skundo argumentus, atsakovė iš esmės sutinka, kad Raštas neatitinka VAI 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktų reikalavimų. Atsakovė pripažįsta, kad Rašte nebuvo nurodytas pakankamas teisinis pagrindas, nes jame iš esmės apsiribota nuoroda į Kriterijus, taip pat nebuvo pateikti pakankami sprendimo motyvai. Todėl atsakovė sutinka su pareiškėjo teiginiu, kad

skundžiamas Raštas yra nepakankamai motyvuotas ir neatitinka administraciniamis sprendimams keliamų reikalavimų.

Skundas tenkintinas.

Ginčas šioje administracinėje byloje kilo dėl Administracijos Rašto, kuriuo pareiškėjas buvo įpareigotas per vieną mėnesį pašalinti žemių sluoksnį, dengiantį trijų liepų šaknų kaklelius.

Bylos duomenys patvirtina, kad atsakovė, gavusi 2026 m. gegužės 13 d. skundą dėl galimai neleistinu grunto sluoksniu užpiltų brandžių medžių šaknų, atliko vietos apžiūrą tarp žemės sklypų, esančių adresais [duomenys neskelbtini] ir [duomenys neskelbtini]. Patikrinimo metu buvo nustatyta, kad minėtoje teritorijoje augančios trys liepos, kurių skersmenys yra 65 cm, 50 cm ir 48 cm, atitinka patvirtintuose Kriterijuose nustatytus saugotinių želdinių požymius. Taip pat buvo konstatuota, kad šių medžių šaknų kakleliai iš žemės sklypo [duomenys neskelbtini] pusės yra užpilti žemių sluoksniu, o lajose matyti sausų šakų. Remdamasi šiomis aplinkybėmis atsakovė priėmė skundžiamą Raštą.

Byloje ginčo dėl aplinkybės, kad atsakovė priėmė Raštą ir juo įpareigojo pareiškėją pašalinti žemių sluoksnį nuo trijų liepų šaknų kaklelių, nėra.

Komisija pažymi, kad pagal VAI 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktus administraciniame sprendime privalo būti nurodytas jo faktinis ir teisinis pagrindas bei sprendimo motyvai. Administracinio sprendimo adresatas turi turėti galimybę iš paties sprendimo turinio suprasti, kokios konkrečios faktinės aplinkybės buvo nustatytos, kokiais įrodymais jos grindžiamos, kokios teisės normos taikomos ir dėl kokių priežasčių jam nustatomos tam tikros pareigos. Tokia pareiga nuosekliai akcentuojama ir LVAT praktikoje, kuria vadovaujasi ir Komisija savo veikloje.

Įvertinusi skundžiamo Rašto turinį Komisija nustatė, kad jame iš esmės apsiribota nuoroda į Kriterijus, kuriuos atitinkantys medžiai ir krūmai priskiriami saugotiniams želdiniams, bei konstatuota, kad medžių šaknų kakleliai yra užpilti žemių sluoksniu. Tačiau Rašte nėra nurodyta, kokiais konkrečiais duomenimis remiantis buvo padaryta tokia išvada. Jame nepateikta informacija apie atliktą apžiūrą apimtį, naudotus vertinimo metodus, atliktus matavimus ar kitus objektyvius duomenis, leidžiančius konstatuoti šaknų kaklelių užpylimo faktą ir jo mastą. Taip pat Rašte nėra išdėstyta argumentacija, kodėl būtent pareiškėjas buvo pripažintas atsakingu už nustatytą situaciją bei kodėl būtent jam buvo suformuluotas įpareigojimas atlikti konkrečius veiksmus.

Komisija atkreipia dėmesį, kad administraciniame sprendime turi būti ne tik konstatuojamos tam tikros aplinkybės, bet ir atskleidžiamas loginis ryšys tarp nustatytų faktų, taikomų teisės normų ir priimamo sprendimo turinio. Nagrinėjamu atveju Rašte nenurodyta, dėl kokių priežasčių atsakovė siejo nustatytas aplinkybes su pareiškėjo veiksmais, nepaaiškinta, kokių pagrindu padaryta išvada, jog būtent pareiškėjas turi pareigą pašalinti žemių sluoksnį nuo medžių šaknų kaklelių. Todėl Komisija sutinka su pareiškėjo argumentais, kad iš skundžiamo Rašto nėra galimybės aiškiai suprasti jo faktinio ir teisinio pagrindo.

Vertinant bylos medžiagą reikšminga ir tai, kad pati atsakovė atsiliepime pripažino, jog skundžiamas Raštas neatitinka VAI 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktų reikalavimų.

Atsakovė nurodė, kad Rašte nebuvo pakankamai atskleistas jo teisinis pagrindas, o sprendimo motyvai išdėstyti nepakankamai išsamiai. Taigi pati atsakovė iš esmės sutiko su pagrindiniu pareiškėjo argumentu dėl administracinio akto motyvavimo trūkumų.

Atsižvelgdama į tai, Komisija daro išvadą, kad skundžiamas Raštas neatitinka VAI administraciniamis sprendimams nustatytų reikalavimų, nes jame nėra pakankamai aiškiai ir išsamiai nurodytas faktinis bei teisinis sprendimo pagrindas, neatskleisti sprendimo motyvai ir nepaaiškintos priežastys, dėl kurių pareiškėjui buvo nustatyta konkreti pareiga. Tokie trūkumai laikytini esminiais ir pakankamais pagrindais skundžiamą administracinį sprendimą panaikinti.

Komisija pažymi, kad nustačius esminius administracinio sprendimo motyvavimo trūkumus nėra pagrindo išsamiai vertinti likusių pareiškėjo argumentų dėl medžių būklės blogėjimo priežasčių, galimo šaknų pažeidimo vykdant statybos darbus, nepriklausomo eksperto K. G. išvadų ar kaimyninių sklypų savininkų veiksmų. Šios aplinkybės galėtų būti reikšmingos priimant naują administracinį sprendimą, tačiau jos nepaneigia nustatyto fakto, kad skundžiamas Raštas buvo priimtas pažeidžiant VAI reikalavimus.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, bei vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 2 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjo X. Y. skundą tenkinti – panaikinti Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Miesto ūkio ir aplinkos skyriaus Aplinkosaugos ir miesto tvarkymo poskyrio 2026 m. birželio 9 d. raštą Nr. SIF-925 „Dėl želdinių tarp [duomenys neskelbtini] ir [duomenys neskelbtini]“.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo dienos bylos šalys gali skusti Regionų administraciniam teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkas

Giedrius Jakubėnas

Komisijos narės

Vaida Jokubauskaitė

Svetlana Sinkevičienė